

Recursos per a la recerca en filosofia

2014/2015

Codi: 100321

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500246 Filosofia	OT	3	0
2500246 Filosofia	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Jaume Mensa Valls

Correu electrònic: Jaume.Mensa@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No n'hi ha.

Objectius

Recursos per a la recerca en filosofia és una assignatura optativa del quart curs del grau de filosofia. Els objectius específics d'aquesta assignatura són:

- Definir i analitzar el concepte de "recerca" i aplicar-lo a la filosofia.
- Conèixer i utilitzar les fonts d'informació bàsiques en l'àmbit de la filosofia (revistes bibliogràfiques, bases de dades, repositoris, plataformes digitals).
- Analitzar els diversos elements d'un treball de recerca.
- Analitzar els continguts de les revistes especialitzades en filosofia.
- Aprendre a redactar una ressenya i un butlletí bibliogràfic (article de revisió)
- Reflexionar críticament sobre aquests recursos.

Competències

Filosofia

- Analitzar i sintetitzar els arguments centrals dels textos fonamentals de la filosofia en les seves diverses disciplines.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat

- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Reconèixer i interpretar temes i problemes de la filosofia en les seves diverses disciplines.
- Reconèixer les implicacions filosòfiques del coneixement científic
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Situar les idees i els arguments filosòfics més representatius d'una època en el seu rerefons històric i relacionar els autors més rellevants de cada època en qualsevol de les disciplines filosòfiques.
- Utilitzar un pensament crític i independent a partir dels temes, els debats i els problemes que planteja la filosofia tant històricament com conceptualment.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i sintetitzar informació.
2. Aplicar el rigor filosòfic en un text escrit seguint els estàndards internacionals de qualitat.
3. Assenyalar i resumir el contingut filosòfic comú a diverses manifestacions de diferents àmbits de la cultura.
4. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
5. Debatre a partir del coneixement especialitzat adquirit en un context interdisciplinari
6. Demostrar una posició pròpia davant d'un problema o una controvèrsia de rellevància filosòfica, o en un treball de recerca filosòfica.
7. Desenvolupar habilitats d'aprenentatge autònom
8. Discriminar els trets que defineixen el lloc d'un autor en el context d'una problemàtica i reorganitzar-los en un esquema coherent.
9. Distingir els temes de rellevància filosòfica en els debats actuals
10. Distingir i contrastar textos representatius dels principals gèneres de la literatura filosòfica.
11. Distingir i esquematitzar el contingut fonamental d'un text filosòfic.
12. Documentar un tema filosòfic i contrastar-ne les fonts.
13. Dominar en el grau necessari els idiomes rellevants per a la pràctica professional
14. Elaborar un treball de recerca filosòfic.
15. Elaborar un treball filosòfic d'anàlisi d'aspectes rellevants de la cultura contemporània que inclogui una apreciació sobre el seu valor.
16. Elaborar un treball individual en el qual s'expliciti el pla de treball i la temporalització de les activitats
17. Establir una planificació per desenvolupar un treball sobre la matèria
18. Explicar aspectes de la història de la ciència utilitzant la terminologia pròpia de la disciplina.
19. Expressar, tant oralment com per escrit, conceptes complexos de l'anàlisi i la metodologia científiques.
20. Expressar, tant oralment com per escrit, els temes i els problemes bàsics de la tradició filosòfica.
21. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuais en els textos formals i científics
22. Expressar-se en la llengua estudiada, oralment i per escrit, utilitzant el vocabulari i la gramàtica de manera adequada.
23. Fer presentacions orals utilitzant un vocabulari i un estil acadèmics adequats
24. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
25. Identificar les idees principals d'un text sobre la matèria i fer-ne un esquema
26. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
27. Indicar els principals temes de discussió filosòfica en l'actualitat.
28. Indicar els principals temes de la història de la filosofia.
29. Indicar i discutir les principals característiques del pensament definitori d'una època, emmarcant-les en el context.
30. Inferir els temes filosòfics continguts en un text d'ètica o teoria política i organitzar-los de manera que s'hi puguin discriminar els supòsits i implicacions.
31. Liderar grups de treball, supervisar tasques col·lectives i treballar amb vocació d'unir diverses posicions
32. Llegir comprensivament textos filosòfics bàsics.
33. Llegir comprensivament textos filosòfics de la història de la filosofia.
34. Mantenir una conversa adequada al nivell de l'interlocutor.
35. Organitzar el temps i els propis recursos per a la feina: dissenyar plans establint prioritats d'objectius, calendaris i compromisos d'actuació.

36. Participar en debats sobre qüestions filosòfiques respectant les opinions dels altres participants
37. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
38. Reconèixer i posar en pràctica les habilitats per treballar en equip següents: compromís amb lequip, hàbit de col·laboració, capacitat per incorporar-se a la resolució de problemes.
39. Reconèixer i utilitzar les diverses formes de raonament presents en la història de la filosofia.
40. Reconèixer, amb mirada experta, referents filosòfics del passat i del present i avaluar-ne la rellevància.
41. Reflexionar sobre el treball propi i el de l'entorn immediat amb intenció de millorar-los de manera continuada
42. Relacionar diversos ordres d'idees incloses en els debats filosòfics actuals.
43. Relacionar diversos ordres que es poden descobrir entre les idees filosòfiques de diferents autors i moments històrics.
44. Resoldre problemes de manera autònoma.
45. Resumir els temes i els arguments exposats en un debat filosòfic clàssic.
46. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història de la filosofia.
47. Utilitzar tant eines informàtiques bàsiques (per exemple, processadors de textos o bases de dades) com programes especialitzats necessaris en la pràctica professional de l'arqueologia

Continguts

INTRODUCCIÓ CONCEPTUAL

1. Concepte de recerca. Les normes mertonianes
2. La filosofia i la recerca. La «filosofia acadèmica»
3. Les societats científiques. Col·leccions de recerca, revistes especialitzades, actes de congressos. Nota històrica
4. Panoràmica actual

EL PUNT DE PARTIDA DE LA RECERCA

5. Delimitació del tema o problema. Plantejament i aspectes metodològics
6. La cerca d'informació. Fonts. Bibliografies. Bases de dades
7. Les revistes especialitzades en filosofia
8. Elaboració de la informació. Fitxa bibliogràfica. Fitxa de lectura. Bibliografia
9. Aportacions

REDACCIÓ I EXPOSICIÓ D'UN TREBALL DE RECERCA

10. Tipologia de treballs acadèmics
11. Comunicacions a congressos
12. Resum o abstract, notícia bibliogràfica, ressenya, nota bibliogràfica, butlletí bibliogràfic
13. L'article de revista
14. Altres treballs de recerca
15. Una exposició oral

REFLEXIONS SOBRE EL CONTINGUT

16. Originalitat i novetat

17. L'argumentació

18. L'estil de redacció. La redacció no sexista

AVALUACIÓ DE LA RECERCA

19. L'avaluació de la recerca

20. L'avaluació de les revistes

CONCLUSIÓ

21. Reflexió crítica sobre la recerca en l'àmbit de les Humanitats i les Ciències Socials

Metodologia

Aquesta assignatura és especialment pràctica. El professor en les classes presencials presentarà els conceptes indispensables per entendre què és la recerca i com es porta a terme en l'àmbit de la filosofia. El treball se centrarà sobretot, però, en el treball pràctic. Atès que la recerca és una activitat que directament o indirecta es porta a terme en equip, potenciarem el treball cooperatiu. L'alumne individualment o en equip realitzarà activitats, les quals seran exposades i comentades a classe. L'assistència i participació a classe són doncs summament importants.

Utilitzarem el Campus Virtual bàsicament per compartir els materials. En canvi, si l'estudiant es volgués posar en contacte amb el professor, cal que ho faci per mitjà del correu electrònic (i no amb la missatgeria del Campus Virtual).

Observacions sobre les activitats:

La ressenya tindrà una extensió màxima de 1000 paraules i ha de tractar d'un tema relacionat amb la temàtica del curs. Ha de contenir una part expositiva i una de valorativa. Cal lliurar-la en paper el dia indicat.

El butlletí bibliogràfic tindrà una extensió mínima de 3000 paraules. L'estudiant, d'acord amb el professor, pot triar el tema. S'ha de lliurar en paper. Els estudiants que ho vulguin (un màxim de 5), alternativament, podran fer un taller pràctic de metodologia i de bases de dades que els permetrà conèixer el funcionament d'una revista científica.

Els alumnes, per grups de tres membres, exposaran oralment un tema (d'una llista que el professor donarà), sobre la matèria del curs. El contingut d'aquestes exposicions forma part del programa del curs. A més de l'exposició oral, cada grup lliurarà un resum (d'entre 1000 i 2000 paraules) de la seva exposició. El temps de l'exposició serà d'uns 30 minuts.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Activitats pràctiques a classe	20	0,8	1, 3, 4, 6, 10, 11, 24, 27, 28, 33, 34, 39, 44, 46
Exposicions dels alumnes (en grup) a classe	10	0,4	4, 5, 6, 7, 11, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 31, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 47
Exposicions teòriques dels principals conceptes	12	0,48	1, 3, 9, 10, 11, 18, 25, 29, 32, 40, 42
Presentació del curs	1,5	0,06	1, 34
Revisió del curs	1,5	0,06	1, 41

Tipus: Supervisades			
Preparació de l'exposició en grup	10	0,4	1, 3, 17, 19, 31, 32, 36, 38, 47
Tutories	15	0,6	16, 17, 41
Tipus: Autònomes			
Elaboració d'una ressenya (i lectura)	20	0,8	4, 6, 7, 12, 18, 21, 24, 40, 46
Exercicis, preparació de les classes, preparació de l'examen	25	1	1, 3, 7, 8, 10, 11, 20, 22, 30, 32, 33, 44
Redacció d'un butlletí bibliogràfic (o alternativament participació en un taller pràctic)	30	1,2	1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 17, 21, 24, 26, 35, 37, 44, 45, 46, 47

Avaluació

L'avaluació del curs és continuada i pressuposa l'assistència a classe i el seguiment constant del curs. Per aprovar el curs cal: a) que la nota de l'examen sigui com a mínim 4; b) que la mitjana de les diverses activitats sumi com a mínim 5. Si un alumne no compleix aquestes dues condicions caldrà que es presenti a la reavaluació de l'examen o dels exàmens que impedeixen l'assoliment de l'aprovat. Només es podrà presentar a l'examen de reavaluació si en el seu dia ha fet l'examen.

Els treballs no són objecte de reavaluació, encara que no estiguin aprovats. No s'acceptaran treballs fora del termini.

Hom qualificarà amb no presentat l'alumne que només hagi fet activitats d'avaluació per un valor inferior al 30%.

No hi ha segona convocatòria

El professor assignarà un dia, hora i lloc de revisió d'examen un cop hagi avaluat les cinc activitats del curs i hagi posat la nota global de qualificació. Els estudiants que han de fer la reavaluació tindran un dia específic de revisió un cop hagin fet l'esmentada activitat de reavaluació.

Observacions sobre les activitats d'avaluació

Participació a classe. El professor valorarà que els alumnes vinguin i participin activament a classe. Sovint donarà petits exercicis pràctics per fer. Preparar a casa les classes, ampliar continguts, fer aportacions, etc. són activitats que, a part del valor que tenen en l'avaluació del curs, poden ajudar a arrodonir la nota. La nota de participació a classe (exercicis voluntaris, intervencions, etc.) valdrà un 10% de la nota final d'avaluació.

Examen. Constarà d'una part conceptual i d'una part més pràctica.

Sobre la ressenya, el butlletí bibliogràfic i l'exposició, vegeu les activitats formatives.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Butlletí bibliogràfic	25 %	0	0	1, 2, 4, 5, 7, 9, 12, 13, 14, 15, 21, 24, 26, 35, 37, 44, 45, 46, 47
Examen (revisió, reavaluació)	30 %	4,5	0,18	1, 3, 6, 10, 18, 21, 24, 27, 28, 29, 32, 33, 39, 40, 42, 43, 44, 46

Recursos per a la recerca en filosofia 2014 - 2015

Exposició oral en grup (i resum)	20 %	0,5	0,02	4, 5, 6, 7, 11, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 31, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 47
Participació	10 %	0	0	6, 29, 34, 36
Ressenya	15 %	0	0	4, 6, 7, 12, 18, 21, 24, 40

Bibliografia

La bibliografia indicada a continuació és molt genèrica. El professor anirà donant la bibliografia específica de cada tema durant el curs. També enviarà al Campus virtual alguns articles complementaris i resums dels principals continguts del curs.

ECO, Umberto (1983). *Cómo se hace una tesis*. Barcelona: Gedisa.

IZUZQUIZA, Ignacio (1986). *Guía para el estudio de la filosofía: referencias y métodos*. Barcelona: Anthropos.

MAURI, Margarita (2001). *Metodología de la recerca científica (Textos docents, 243)*. Barcelona: Edicions Universitat de Barcelona.

NUBIOLA, Jaime (2006). *El taller de la filosofía. Una introducción a la escritura filosófica*. Pamplona: EUNSA.

<http://www.sfu.ca/philosophy/writing.htm>

<http://www.jimpryor.net/teaching/guidelines/writing.html>